

2008. január 17., csütörtök

Hatékonyabb európai uniós politika a Dél-Kaukázusban: az ígéretektől a tettekig

P6_TA(2008)0016

Az Európai Parlament 2008. január 17-i jogalkotási állásfoglalása a Dél-Kaukázussal kapcsolatos hatékonyabb EU-politikáról: az ígéretektől a tettekig (2007/2076(INI))

(2009/C 41 E/06)

Az Európai Parlament

- tekintettel a Dél-Kaukázusról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2004. február 26-i állásfoglalására és az Európai Parlament által a Tanácshoz intézett, a Dél-Kaukázussal kapcsolatos EU-politikára vonatkozó ajánlásra ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottságnak a „Fekete-tengeri szinergia – új regionális kezdeményezés” című közleményre (COM(2007)0160),
- tekintettel a Bizottságnak „Az európai szomszédságpolitika megerősítése” című közleményére (COM(2006)0726),
- tekintettel az Örményországgal, Azerbajdzsánnal és Grúziával közösen elfogadott európai szomszédságpolitikai (ESZP) cselekvési tervekre,
- tekintettel a közösen elfogadott cselekvési tervek végrehajtásához szorosan kapcsolódó európai szomszédsági és partnerségi támogatási eszközre (ESZPE), amely az eddig a TACIS és a MEDA által biztosított technikai segítségnyújtás helyébe lép,
- tekintettel a Bizottság „Európai energiapolitika” című közleményére (COM(2007)0001),
- tekintettel a Bizottság által 2007. szeptember 3-án tartott, az európai szomszédsági politikáról szóló konferenciára,
- tekintettel az európai szomszédsági politika megerősítéséről szóló, 2007. november 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének a dél-kaukázusi stabilitási paktum létrehozásáról szóló 1771 (2006) sz. ajánlására és 1525 (2006) sz. határozatára,
- tekintettel „Az energiával kapcsolatos közös európai politika kialakítása felé” című, 2007. szeptember 26-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a 2008. január 17-i fekete-tengeri regionális politikai megközelítésről ⁽⁴⁾ szóló állásfoglalására,
- tekintettel az Európai Tanács 2006. december 14–15-i és a 2007. június 21–22-i elnökségi következtetéseire, valamint a német elnökség 2007. június 15-i, „Az európai szomszédsági politika megerősítése” című helyzetjelentésére,

⁽¹⁾ HL C 98. E, 2004.4.23., 193. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0538.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0413.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0017.

2008. január 17., csütörtök

- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselőinek a biztonságról és a fejlesztésről szóló 2007. november 19–20-i következtetéseire, valamint az EU által az ENSZ Biztonsági Tanács nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2000) sz. határozatának végrehajtásával kapcsolatban tett kötelezettségvállalására,
  - tekintettel az Örményországgal, Azerbajdzsánnal és Grúziával kötött partnerségi és együttműködési megállapodásokra,
  - tekintettel az EU–Örményország Parlamenti Együttműködési Bizottság 2007. január 30-án tartott kilencedik ülésének zárónyilatkozatára és ajánlásaira,
  - tekintettel az EU–Azerbajdzsán Parlamenti Együttműködési Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott nyolcadik ülésének zárónyilatkozatára és ajánlásaira,
  - tekintettel az EU–Grúzia Parlamenti Együttműködési Bizottság 2007. június 26-án tartott kilencedik ülésének zárónyilatkozatára és ajánlásaira,
  - tekintettel az Örményországban és Azerbajdzsánban tartott legutóbbi parlamenti választásokra, valamint az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának megfigyelői jelentéseire,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a grúz-abház konfliktusról és az ENSZ Megfigyelő Misszió grúziai megbízatásának meghosszabbításáról szóló, 2007. október 15-i 1781 (2007) sz. határozatára,
  - tekintettel a Tanácsnak a jelenlegi grúziai helyzetről szóló, 14818/07 sz. elnökségi nyilatkozatára, valamint az Einulla Fatullajev azerbajdzsáni elítéléséről szóló, 14809/07 sz. elnökségi nyilatkozatára,
  - tekintettel az energiaügyi együttműködés kialakításáról szóló bakui kezdeményezésre, valamint az EU és Azerbajdzsán között 2006. november 7-én Brüsszelben aláírt, az energia terén folytatott stratégiai partnerségről szóló egyetértési megállapodásra,
  - tekintettel az EU által az ENSZ millenniumi fejlesztési céljai megvalósításának előmozdítására vonatkozóan vállalt kötelezettségre, valamint a fejlesztésre vonatkozó európai konszenzusra ⁽¹⁾,
  - tekintettel az „Egy biztonságos Európa egy jobb világban” című európai biztonsági stratégiára, amelyet az Európai Tanács 2003. december 12-én hagyott jóvá,
  - tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének ellenőrző jelentéseire,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi kereskedelmi Bizottság véleményére (A6-0516/2007),
- A. mivel az Általános Ügyek Tanácsának 2001. február 26-i ülésén az EU kifejezte arra való hajlandóságát, hogy még aktívabb szerepet játsszon a dél-kaukázusi térségben, hogy felkutassa a térség konfliktusainak megelőzése és megoldása érdekében tett erőfeszítések támogatásának módjait, és részt vegyen a konfliktust követő rehabilitációban;
- B. mivel a Baku–Tbiliszi–Kars közötti vasúti közlekedés elindítása új ablakot fog nyitni a dél-kaukázusi régió, Törökország és Nyugat-Európa között, ugyanakkor erősíti Örményország elszigeteltségét, ezért ellentétes az ESZP célkitűzéseivel; mivel a közlekedésért felelős magas szintű csoport ajánlásait mindemellett végre fogják hajtani, és az Európa–Kaukázus–Ázsia közlekedési folyosó (TRACECA) tengelye megmarad a térség országait összekötő kaukázusi transznacionális tengelynek;

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

2008. január 17., csütörtök

- C. mivel az ESZP Örményországra, Azerbajdzsánra és Grúziára történő kiterjesztése fontos előrelépést jelent az Unió régiós szerepvállalásában, megteremtve az EU számára a dél-kaukázusi proaktív közreműködéshez szükséges előfeltételeket, és a régió országai számára lehetőségeket biztosítva az EU-val való szorosabb együttműködéshez; mivel több ösztönzőre van szükség ahhoz, hogy Örményországot, Azerbajdzsánt és Grúziát arra készítsék, hogy lépjenek előre a reform terén;
- D. mivel az ESZP közös értékekre és a politikai, gazdasági és intézményi reformok hatékony végrehajtására épül, azzal a meghatározott céllal, hogy a működő piacgazdaságokon és a jogállamiságon alapuló erős demokráciákkal rendelkező baráti szomszédok által alkotott térség jöjjön létre;
- E. mivel az ESZP-t a térséggel kapcsolatos jobb és hatékonyabb uniós politika megteremtésének és az EU biztonsági és stabilitással kapcsolatos szerepének biztosításának céljával kellene átalakítani; mivel az EU-nak egyértelmű arculatot és erőteljesebb jelenlétet kell kialakítania a térségben;
- F. mivel a dél-kaukázusi országoknak az ESZP-be történő bevonása a részükről is több felelősséggel és kötelezettségvállalással jár; mivel a jószomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés az ESZP alapvető elemeit alkotják;
- G. mivel az Örményország és Azerbajdzsán kapcsolatát elmérgesítő hegyi-karabahi konfliktus és a grúz belső – abháziai és dél-oszétiai – konfliktusok békés megoldása elengedhetetlen az EU-val szomszédos országok stabilitásához, valamint a dél-kaukázusi térség gazdasági és társadalmi fejlődéséhez;
- H. mivel a megoldatlan posztsovjet konfliktusok további internalizációjával kapcsolatos kérdésnek az EU és Oroszország közötti kapcsolatok alapvető fontosságú témái közé kell tartoznia a közös szomszédos országokkal fennálló problémák hatékonyabb kezelése érdekében;
- I. mivel az EU pozitív részvétele szempontjából a térség jelentősége nem pusztán azzal függ össze, hogy a térség földrajzi elhelyezkedését tekintve Európa Közép-Ázsiából származó energiaellátásának tranzitterülete, hanem azon a minden érintett által osztott közös érdeken alapul, amely a régió fejlesztéséhez fűződik a demokrácia, a jólét és a jogállamiság tekintetében, és ennélfogva létrehozva a dél-kaukázusi térségben a regionális és régióközi fejlődés és együttműködés megvalósítható keretét;
- J. mivel a régió vetélkedések színterévé vált, ahol számos nagy geopolitikai szereplő stratégiai érdekei ütköznek össze, mivel mindhárom ország egyéni partnerségi cselekvési tervet alakított ki a NATO-val, aminek következtében a szövetség a régió új szereplőjévé vált;
- K. mivel az EU, Oroszország és az Egyesült Államok közötti párbeszéd és koordináció előmozdíthatja a demokráciát, növelheti az energiabiztonságot és megerősítheti a regionális biztonságot a dél-kaukázusi térségben;
- L. mivel a közelmúltban Grúziában és Örményországban erős gazdasági növekedés volt tapasztalható, és mivel Azerbajdzsán 2006. évi 34,5 %-os GNP növekedésével a világ leggyorsabban fejlődő gazdaságai közé tartozik, főként gáz- és olajtartalékainak köszönhetően; mivel az említett növekedési rátáktól eltekintve a három ország társadalmát továbbra is a szegénység és a munkanélküliség rendkívül magas szintje, az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés, alacsony jövedelem, valamint a jövedelem egyenlőtlen elosztása jellemzi;
- M. mivel destabilizáló fegyverkezési verseny folyik a Dél-Kaukázusban, amelyet a katonai arzenál példátlan mértékű kiépítése jellemez;

2008. január 17., csütörtök

Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia az ESZP keretei között

1. üdvözli Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia bevonását az ESZP-be, valamint az érintett együttműködési tanácsok által 2006. november 14-én jóváhagyott bilaterális ESZP cselekvési terveket, és támogatja a megvalósításukra irányuló folyamatban lévő erőfeszítéseket, amelyekben minden érdekelt félnek részt kell vennie;
2. hangsúlyozza, hogy a Dél-Kaukázus három országára vonatkozó politikai megközelítésnek nem szabad figyelmen kívül hagynia a három állam egyedi sajátosságait; támogatja az ESZP alkalmazásába beépített különbségtételt az érintett országokra vonatkozóan, valamint hangsúlyozza az EU és az érintett országok kapcsolata megerősítésének szükségességét a megfelelő ESZP cselekvési terv végrehajtásában mutatott egyéni érdemek alapján;
3. kiemeli Örményország, Grúzia és Azerbajdzsán geopolitikai helyzetét Oroszország, Irán és Törökország viszonylatában, valamint hangsúlyozza más gazdasági hatalmaknak – pl. Oroszország, az Egyesült Államok és Kína – a térség iránt mutatott egyre növekvő érdeklődését; ebből következően rendkívül fontosnak tartja, hogy a Dél-Kaukázussal folytatott együttműködés a legfontosabb teendők között szerepeljen, különösen az energiával kapcsolatos ügyekben;
4. újólal megerősíti, hogy az EU-nak a régióval kapcsolatos legfontosabb célkitűzései arra ösztönöznek, hogy a dél-kaukázusi országok nyitott, békés, biztonságos és stabil államokká váljanak, amelyek hozzá tudnak járulni a régióban a jószomszédi kapcsolatok és a regionális stabilitás kialakulásához, továbbá készek legyenek arra, hogy osztozzanak az európai értékekben, valamint hogy saját maguk között és az EU-val intézményi és jogi interoperabilitást dolgozzanak ki; az említett célkitűzések elérése érdekében felhívja az EU-t, hogy a Dél-Kaukázusra vonatkozóan dolgozzon ki regionális politikát, amelyet a régió országaival közösen kell végrehajtani, és amelyet egyedi kétoldalú politikák egészítenek ki;
5. hangsúlyozza, hogy az ESZP célja, hogy a demokrácia, a jólét és a biztonság területének fokozatos kiterjesztésével túllépje Európában a választóvonalakat; felhívja az EU-t és a Dél-Kaukázus országait, hogy ikerintézményi („twinning”), kirendelésre vonatkozó és egyéb elérhető segítségnyújtási programokon keresztül használják ki az új tagállamok tudását és tapasztalatát, amelyre a társadalom és a gazdaság átszervezése közben tettek szert uniós integrációjuk folyamata során, különös tekintettel a határőrség és vámhatóságok megerősítésére és a közöttük folyó regionális együttműködés fellendítésére;
6. hangsúlyozza, hogy az ESZP-felülvizsgálatokat és -finanszírozást az intézményi háttér kiépítésének, az emberi jogok tiszteletben tartásának, a jogállamiság, a demokratizálódási folyamat és a regionális együttműködés előmozdítására kell felhasználni; újólal megerősíti, hogy az EU részéről további határozott lépéseket kell tenni a valódi regionális együttműködés és integráció ösztönzése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen számoljon be a regionális együttműködési folyamat előrehaladásáról, valamint hogy ennek megfelelően igazítsa ki politikáit és eszközeit; várja, hogy egyre konstruktívabb kapcsolatok épüljenek ki az EU és a partnerországokban működő különböző érdekelt felek, különösen a civil társadalom között, az ESZP folyamatának dinamikusabbá és átláthatóbbá tétele érdekében,
7. megjegyzi, hogy a gyors és erőteljes GNP-növekedés eredményeképpen Azerbajdzsán adományozóvá vált, míg a nemzetközi adományozók jelentősen korlátozták tevékenységeiket az országban; javasolja, hogy az EU összpontosítson a szakértelem és a legjobb gyakorlatok átadására a Twinning, a TAIEK és a Sigma programok keretein belül (az ESZPE keretében);
8. úgy véli, hogy a kereskedelmi politika a dél-kaukázusi szegénység csökkentését eredményező politikai stabilitás és gazdasági fejlődés biztosításának kulcsfontosságú tényezője, és létfontosságú az EU és Dél-Kaukázus közötti további integráció szempontjából; hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi politika vonatkozásában figyelembe kell venni a társadalmi dimenziót;

2008. január 17., csütörtök

9. támogatja a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy megvalósíthatósági tanulmányban mérjék fel egy Grúziával és Örményországgal kötendő szabadkereskedelmi megállapodás lehetőségét; úgy véli, hogy egy ilyen megállapodás mindkét fél számára hasznos lehet; időközben kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tegyen lépéseket annak biztosítására, hogy Örményország, Grúzia és Azerbajdzsán a lehető legjobban használják ki az általános preferenciarendszert, hangsúlyozva eközben Azerbajdzsán WTO-tagságának fontosságát a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok további erősítése szempontjából, arra ösztönzi az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy folytassák a WTO-hoz való csatlakozás előtt álló akadályok, így például a magas vámtarifák, az átláthatóság hiányának, valamint a kereskedelmi jogszabályok érvényre juttatása sikertelenségének, a korrupció és a szellemi tulajdonjogok foganatosítása meghíúsulásának felszámolását, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa Azerbajdzsánt a WTO-hoz való csatlakozás folyamata során;

10. megjegyzi, hogy Grúziára nagy nyomás nehezedik a több, mint egy éve bevezetett orosz gazdasági embargó miatt, amelynek következtében grúz áruk előtt bezárultak a hagyományos piacok és számtalan állampolgár elvesztette megélhetési forrását; hangsúlyozza, hogy egy szabadkereskedelmi megállapodás Grúziával való gyors megkötése ugyanolyan fontos az EU és Grúzia közötti kapcsolatok megerősítése, valamint az országnak az orosz embargó következményeitől való megszabadítása szempontjából;

11. hangsúlyozza, hogy mindhárom államnak folytatnia kell a szegénység csökkentésére és a fenntartható fejlődés elvének betartására irányuló erőfeszítéseket; tanácsolja, hogy a társadalmi polarizálódás csökkentése érdekében hatékony politikákat fogadjanak el, valamint biztosítsanak hozzáfértést a szociális biztonsági rendszerekhez; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson további támogatást a három országot a szegénység csökkentésére irányuló politikájuk fejlesztésére és végrehajtására vonatkozó nemzeti képességeik megerősítésében;

12. úgy véli, hogy az ESZP kiváló keretet biztosít a regionális és szubregionális együttműködéshez, azzal a szándékkal, hogy mind a dél-kaukázusi, mind a fekete-tengeri térségben valódi stabilitás és demokrácia jöjjön létre, az a véleménye, hogy a Dél-Kaukázus három országa tekintetében alkalmazott differenciált kétoldalú megközelítés nem lehet eredményes olyan globális többoldalú dimenzió nélkül, amely maga után vonja a regionális együttműködés fejlesztését; ezért:

- rendkívüli jelentőséget tulajdonít Örményország, Azerbajdzsán, és Grúzia Fekete-tengeri szinergia elnevezésű, illetve az ahhoz kapcsolódó projektek végrehajtási folyamatában való aktív részvételének;
- támogatja az EU, valamint Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia közötti rendszeres politikai párbeszéd elmélyítését;
- örvendetesnek tartja, hogy Grúzia és Örményország igazodik az EU legtöbb közös kül- és biztonságpolitikai nyilatkozatához és állásfoglalásához, valamint támogatja azt az elhatározást, hogy Azerbajdzsán ugyanilyen módon működjön közre;
- sürgeti e három országot, hogy ne akadályozzák vagy vétózzák meg az EU által finanszírozott, határon átnyúló olyan programokat és projekteket, amelyek célja a felek közötti párbeszéd folytatása, a bizalomépítés és a regionális problémák kezelése;
- felszólít az ezen három ország közötti hatékonyabb együttműködésre a Kaukázusi Regionális Környezetvédelmi Központ keretében;
- fokozott regionális együttműködésre hív fel a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése – különösen a határigazgatás, a migráció és a menekültügy, a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem és a kábítószerek-kereskedelem, az illegális bevándorlás, a terrorizmus és a pénzmosás elleni küzdelem – terén;
- felhívja a Bizottságot, hogy hangolja össze és támogassa a regionális konfliktusrendezésben már részt vevő tagállamok intézkedéseit;

2008. január 17., csütörtök

Demokrácia, emberi jogok és jogállamiság

13. elismerően nyilatkozik az alkotmányos reformot követően az ESZP cselekvési terv végrehajtásával összefüggésben Örményország által végrehajtott belpolitikai és intézményi reformokról; arra ösztönzi az örmény hatóságokat, hogy haladjanak továbbra is ezen az úton és tegyenek további előrelépéseket a demokratikus struktúrák, a jogállamiság és az emberi jogok védelmének megerősítése terén; további erőfeszítések megtételére hív fel különösen a független igazságszolgáltatás létrehozása, a rendőrséggel, a közszolgálattal és a helyi önkormányzatokkal, a korrupció elleni küzdelemmel és egy energikus civil társadalom létrehozásával kapcsolatos reformok elősegítése révén; megállapítja, hogy a Nemzetközi Választási Megfigyelő Misszió nyilatkozata szerint a 2007 májusában megtartott parlamenti választások jórészt a nemzetközi kötelezettségeknek megfelelően zajlottak le; reményét fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a fennmaradó problémák rendezése céljából az örmény hatóságok szorosan együtt fognak működni az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ) és az Európa Tanáccsal az elért színvonal továbbfejlesztése, valamint a 2008. február 19-én tartandó elnökválasztások szabad és tisztességes lebonyolításának teljes mértékű garntálása érdekében; általánosságban arra ösztönöz, hogy a kormány és az ellenzék között jöjjön létre konstruktív párbeszéd a demokrácia alapelemének, a pluralizmusnak a megszilárdítása céljából; továbbá felhívja az örmény hatóságokat, hogy vizsgálják ki a rendőrségi őrizetben tartott személyeken és a büntetőintézetekben vélemezett alkalmazott erőszakkal és bántalmazással és a korrupcióval és a szólásszabadság megsértésével kapcsolatos állításokat;

14. megismétli, hogy komoly aggodalomra ad okot az emberi jogi helyzet rosszabbra fordulása és a sajtószabadság meggyengülése Azerbajdzsánban; felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat arra, hogy biztosítsák a sajtószabadságot, e tekintetben üdvözlöi a 2007. december 28-i elnöki kegyelmet, amelynek következtében hat újságíró szabadon bocsátottak, és felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy engedjenek szabadon minden börtönben fogva tartott újságíró, állítsák le az újságírók zaklatását, különösen a rágalmazással kapcsolatos büntetőjogi jogszabályokkal való visszaélés formájában, és a szólásszabadság mellett való elkötelezettség jeleként rendeljenek el moratóriumot a rágalmazással kapcsolatos büntetőjogi rendelkezések alkalmazására nézve; elvárja az azerbajdzsáni hatóságoktól, hogy kövessék az Európa Tanács Velencei Bizottságának ajánlásait azáltal, hogy biztosítják a gyülekezés szabadságát, valamint hogy a 2008-as választásokra tekintettel nem korlátozzák a politikai pártok tevékenységeit és biztosítják az EBESZ által előírt normák teljes betartását; kéri az azerbajdzsáni hatóságokat továbbá, hogy előzzék meg a rendőri erőszakot és vizsgáljanak ki az őrizetbe vett személyek bántalmazására vonatkozó minden állítást; újlag megismétli, hogy az EU kész segítséget nyújtani Azerbajdzsánnak az emberi jogok és a demokrácia tiszteletben tartásával kapcsolatos reformok végrehajtása során;

15. tudomásul veszi a grúz kormány által a rózsás forradalmat követően végrehajtott széles körű reformokat; további előrelépések megtételére ösztönöz a plurális kormányzás, valamint a kormány és az ellenzék között folytatott párbeszéd, a jogállamiság és az emberi jogi kötelezettségeknek való megfelelés terén, különös tekintettel a független bíraskodásra, a rendőri erőszakkal szembeni zéró toleranciára, a bűnügyi igazságszolgáltatás reformjára és a fogva tartás körülményeinek javítására; kéri a grúz hatóságokat a tulajdonjogok, a gyülekezési szabadság, a szólásszabadság, a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménnyel összhangban a kisebbségi jogok és a sajtószabadság tiszteletben tartására; elvárja, hogy Grúzia teljesítse az ESZP cselekvési terv célkitűzéseit, valamint az Európa Tanács ajánlásait a demokratikus kormányzás hosszú távú fenntarthatósága érdekében, különös figyelemmel a pluralizmus és az ellenzék tiszteletben tartására, a hatalmi ágak egyensúlyi rendszerébe beépített mechanizmusokra és az intézményi reformokra;

16. megismétli, hogy továbbra is támogatja a Grúzia által tett, a politikai és gazdasági reformok bevezetésére – ideértve a választási kódexet is – valamint demokratikus intézményei megerősítésére irányuló erőfeszítéseket, ezáltal létrehozva egy békés és virágzó Grúziát, amely hozzájárulhat a térség és Európa többi részének stabilitásához; mélységes aggodalmát fejezi ki a 2007 novemberi grúzai politikai fejlemények miatt, amelyek odáig vezettek, hogy a rendőrség békés tüntetőket rohant le, valamint független médiacsatornákat szüntettek be és szükségállapotot hirdettek ki; elégedettségét fejezi ki amiatt, hogy a Nemzetközi Választási Megfigyelő Misszió átfogó értékelése szerint a 2008. január 5-i elnöki választások lényegében megfeleltek az EBESZ- és az Európa tanácsi kötelezettségvállalások többségének, valamint a demokratikus választás normáinak; úgy véli, hogy ugyan jelentős kihívásokra derült fény, amelyekre sürgősen választ kell találni, e választás volt az első valódi választási verseny Grúziában, amely lehetőséget nyújtott a grúzoknak politikai választásuk kifejezésére; felhív minden grúz politikai erőt, hogy törekedjen a demokratikus politikai kultúrára, amelyben tiszteletben tartják a politikai ellenzék és építő párbeszédet folytatnak a törekény grúz demokratikus intézmények támogatása és megerősítése érdekében; felhívja a grúz hatóságokat, hogy még a 2008. tavaszi parlamenti választások előtt orvosolják a Nemzetközi Választási Megfigyelő Misszió előzetes jelentésében feljegyzett hiányosságokat;

2008. január 17., csütörtök

17. üdvözli a 2008. január 5-i elnökválasztás békés lefolytatását és ezt a grúz társadalom további demokratizálódása, valamint a grúziai demokratikus intézmények felépítése és megszilárdítása felé tett újabb lépéseknek tekinti; elvárja a frissen megválasztott elnöktől, hogy ennek érdekében tegye meg a szükséges lépéseket az ellenzékkel folytatott konstruktív párbeszéd felé; ugyanakkor kifejezi aggodalmát a választási kampány általános lefolytatására vonatkozóan, amelyre igen polarizált környezetben került sor, és amelyet bizalomhiány és szabálysértések alapos gyanúja, valamint a korábbi elnök állami funkciói és a választási kampánya közötti szándékos átfedések jellemeztek, és méltánytalan választási környezethez vezettek; felhívja a grúz hatóságokat, hogy megfelelően és haladéktalanul foglalkozzanak a választási folyamattal kapcsolatos valamennyi panasszal; sürgeti a grúz hatóságokat, hogy vegyék kellően figyelembe a nemzetközi megfigyelők észrevételeit az összes jelzett probléma megoldása érdekében, valamint megfelelően és alaposan készüljenek fel a közelgő általános választásokra; felhívja az ellenzék erőit, hogy felelősen, a választási eredményt tiszteletben tartva járjanak el, és a grúziai demokratikus intézményekben konstruktívan lépjenek fel a politikai viták során;

18. hangsúlyozza, hogy Örményországnak, Azerbajdzsánnak és Grúziának az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok melletti egyértelmű elkötelezettsége kiemelkedő fontossággal bír az EU-hoz fűződő jövőbeni viszonyuk meghatározásában; elvárja a fenti országoktól, hogy teljesítsék az ESZP cselekvési terv célkitűzéseit és kövessék az Európa Tanács erre vonatkozó ajánlásait; kéri a Bizottságot, hogy mindhárom országgal folytasson tárgyalásokat emberi jogi albizottságok létrehozásáról;

19. elvárja Örményországot, Azerbajdzsán és Grúzia hatóságaitól, hogy a 2008. évi választások előtt biztosítsák a szólásszabadságot, a gyülekezési szabadságot és a sajtószabadságot; kiemeli, hogy az említett országok arra való képessége, hogy mind az állami-, mind a magántulajdonban lévő médiához való tisztes és kiegyensúlyozott hozzáférést biztosítani tudja, valamint hogy a választásokat a nemzetközi normákkal összhangban le tudják bonyolítani, alapvető fontosságú az EU-val való kapcsolataik további elmélyítéséhez;

20. üdvözli azt a döntést, hogy Lengyelországot jelölték ki arra, hogy az EU nevében közvetítsen a grúz kormány és az ellenzéki média között a 2008. januári választásokat megelőző időszakban; úgy véli, hogy az új tagállamok bevonása – amelyeket szoros kulturális és történelmi kötelékek fűzik a térséghez – rendkívül fontos;

21. hangsúlyozza a civil társadalom támogatásának és megerősítésének, valamint a személyes kapcsolatok kialakításának jelentőségét a demokrácia és a jogállamiság előmozdításában; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze nyújtotta lehetőségeket, többek között az ESZP végrehajtásának ellenőrzésére; hangsúlyozza, hogy az ESZP folyamatának – és különösen a végrehajtás átvilágításának – nyitottnak kell lennie a civil társadalommal való együttműködésre és konzultációra; ösztönzi a Bizottságot, hogy a civil társadalommal való konzultációra vonatkozó konkrét mechanizmusok létrehozásával mutasson példát; kiemeli annak fontosságát, hogy biztosítsák azt, hogy a pénzeszközöket igazságosan, politikai indíttatású állami beavatkozás nélkül osszák szét; ezen kívül felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat a helyi és regionális hatóságok számára az ESZP cselekvési tervek végrehajtásával kapcsolatban meghatározott szerepükre vonatkozóan;

22. hangsúlyozza az együttműködés fontosságát az EU és a vele szomszédos országok határain történő szabad mozgás területén; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy Grúzia tekintetében minél előbb állítsa föl az Igazság, Szabadság és Biztonság elnevezésű albizottságot és tegye meg a szükséges lépéseket az EU és Grúzia közötti visszafogadási és vízumkönnyítési megállapodásokról szóló tárgyalások megkezdésére, ugyanakkor hangsúlyozva ezen intézkedések késlekedésének Grúzia belső konfliktusaira gyakorolt negatív hatásait, és utal az orosz hatóságok azon döntéséből fakadó nehézségekre, mely szerint az Abházában és Dél-Osztetiában élő személyek részére orosz útlevelet adnak; támogatja a megállapodásokról folyó tárgyalások megkezdését Örményországgal és Azerbajdzsánnal; ösztönzi a tagállamokat, hogy fokozzák az együttműködést a dél-kaukázusi országokban működő konzuli szolgálatok hatékonyságának javítása és a vízumkérelmekkel foglalkozó közös központok létrehozásának felgyorsítása érdekében; támogatja kiegészítő kezdeményezések felkutatását a kelet- és délkelet-európai migrációval kapcsolatos globális megközelítés kialakítása keretében;

2008. január 17., csütörtök

23. felszólítja a Bizottságot, hogy pénzügyi szempontból is ösztönözze az európai nem kormányzati szervezetek örményországi, azerbajdzsáni és grúziai jelenlétét annak érdekében, hogy a szervezett civil társadalom létrehozásával kapcsolatos ismereteiket és tapasztalataikat átadják;
24. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést a három dél-kaukázusi ország nem kormányzati szervezeteinek és a civil társadalom képviselőinek egyesítésére a párbeszéd megkönnyítése, a kölcsönös megértés előmozdítása és a régió problémáinak alapos megvitatása érdekében; felhívja az érintett országok hatóságait, hogy ne akadályozzák az erre irányuló kezdeményezéseket;
25. hangsúlyozza, hogy a személyek szabad mozgása a biztonságos határokhoz kapcsolódik, és üdvözli az integrált határigazgatás terén Dél-Kaukázus regionális együttműködésének támogatását célzó bizottsági kezdeményezést; kiemeli, hogy hatékony és egyszerűvé kell tenni a helyi határforgalmat érintő vízumkövetelményeket; tudatában van annak, hogy a jó szándék mindkét fél részéről előfeltétele a Grúzia és Oroszország közötti határ teljes hosszában folytatandó együttműködésnek; hangsúlyozza a költségvetés és a bevételek átláthatóságának fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy a kormány a kiadásait illetően elszámoltatható legyen a polgárok előtt;
26. felhívja mindhárom országot, hogy tegyenek még több erőfeszítést a korrupció leküzdésére és a kedvező befektetési és üzleti környezet megteremtésére; hangsúlyozza a költségvetés átláthatóságának fontosságát, ami a kormány közzéadásokkal kapcsolatos elszámoltathatóságának garantálására szolgál; hangsúlyozza, hogy a tulajdonjogok megerősítése alapvető fontosságú a kis- és középvállalkozások fellendüléséhez és a fenntartható gazdasági fejlődéshez; ösztönzi a piacgazdasági reformok előmozdítását, amelyek a versenyképesség javítására és a magánszektor megszilárdítására irányulnak; támogatja a liberalizációs intézkedéseknek a WTO elveivel összhangban történő harmonizációját és további fokozását; hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani azt, hogy a gazdasági reformokhoz megfelelő szociális intézkedések társuljanak;
27. kéri mindhárom ország hatóságaitól annak garantálását, hogy a korrupció elleni harc során hozott intézkedéseiket nem politikai célokra használják, és hogy a vizsgálatokat, a büntetőeljárásokat és a bírósági tárgyalásokat igazságos és átlátható eljárás keretében folytatják le;
28. megjegyzi, hogy a megoldatlan posztszovjet konfliktusok és az általuk kiváltott bizonytalanság a katonai kiadások növelésére kényszerítette a térség államait, ezáltal kedvezőtlen hatást gyakorolva gazdasági és társadalmi fejlődésükre; ezért felszólítja a térség államait, hogy állítsák le katonai kiadásaik növelését;

A konfliktusok békés megoldása

29. úgy véli, hogy a Dél-Kaukázus, valamint a tágabb régió politikai stabilitásának és gazdasági fejlődésének nyitja a megoldatlan posztszovjet konfliktusok békés megoldása; hangsúlyozza, hogy az EU fontos szerepet játszik a térségben a párbeszéd és az egyetértés kultúrájának előmozdításában, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának fent említett 1325(2000) sz. határozata végrehajtásának biztosításában; támogatja a határokon átnyúló programok és a párbeszéd civil társadalmak közötti alkalmazását mint a választóvonalakon túli konfliktus-átalakítás és bizalomépítés eszközt; különösen üdvözli a Bizottság Abházia és Dél-Osztétia megsegítésére és tájékoztatására irányuló erőfeszítéseit; támogatja az EU dél-kaukázusi különleges képviselője, Peter Semneby arra vonatkozó kezdeményezését, hogy mindkét régióban nyissanak információs irodákat; kéri a Bizottságot és Semneby urat, hogy ugyanilyen segítséget és tájékoztatást nyújtsanak Hegyi-Karabah számára is;
30. elutasítja a külső hatalmak által kizárólag befolyási övezetek létrehozása érdekében tett mindennemű próbálkozásokat; felhív minden közös határral rendelkező országot az építő jellegű együttműködésre, és sürgeti Oroszországot, hogy ne tiltakozzon az EU dél-kaukázusi konfliktuskezelő és békefenntartó műveletekben való részvétele ellen;
31. megállapítja, hogy az önrendelkezés és területi integritás elve közötti ellentmondás hozzájárul a dél-kaukázusi térség megoldatlan posztszovjet konfliktusainak állandósulásához; úgy véli, hogy ez a probléma csak az ENSZ-alapokmányban és a Helsinkii Záróokmányban foglalt elveken alapuló tárgyalások segítségével, valamint regionális integráció keretében oldható meg; megállapítja, hogy erre a folyamatra csak a nemzetközi közösség támogatásával kerülhet sor, és felszólítja az EU-t, hogy e célból kezdeményezzen intézkedése-

2008. január 17., csütörtök

ket; továbbá úgy véli, hogy az etnikumok közötti kapcsolatoknak az európai normák alapján történő javítása, valamint a kisebbségek jogainak olyan módon történő erősítése, hogy az megszilárdítsa a dél-kaukázusi államok polgári kohézióját, alapvető fontosságú a térség konfliktusainak tárgyalás útján történő megoldásához;

32. megismétli, hogy feltétlen segítséget nyújt Grúzia területi integritásának és nemzetközileg elismert határai sérthetlenségének megerősítéséhez, valamint támogatja a grúz hatóságok Abházia és Dél-Oszétia belső konfliktusainak megoldására irányuló folyamatos erőfeszítéseit; sajnálatát fejezi ki azonban a feleket továbbra is jellemző, a vitákat illető agresszív retorikája miatt, és támogatja Ban Ki-moon ENSZ főtitkárnak az erőfeszítések fokozására irányuló kérését, hogy elkerüljék az olyan eseményeket, amelyek a viszálykodás feléledéséhez vezethetnek Abháziában; arra ösztönzi a feleket, hogy a dél-oszétiai konfliktus végleges rendezése érdekében a párbeszéd és a tárgyalás valamennyi lehetséges formáját alkalmazzák; felszólítja a de facto hatóságokat, hogy teremtsék meg az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hazatérésének biztonságos feltételeit, és az ENSZ Biztonsági Tanácsának fent említett 1781(2007) számú határozatával összhangban tartsák tiszteletben a tulajdonhoz való jogot a konfliktus sújtotta övezetekben; hangsúlyozza, hogy az alapvető emberi jogokkal kapcsolatos problémák megfelelő megoldása, így például az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hazatérése és tulajdonuk visszaszerzése, valamint a háborús bűnök és az eltűnt személyek valamennyi fél általi megfelelő kivizsgálása kulcsfontosságú szerepet játszanak a tartós rendezés elérésében; felhívja valamennyi felet, hogy térjen vissza a tárgyalóasztalhoz; üdvözlöi a grúz és abház tisztviselők közötti első magas szintű találkozót, amelyre hosszú szünet után nemrégiben sor került;

33. úgy véli, hogy a hegyi-karabahi konfliktus rendezésével kapcsolatos további késedelem egyik érintett félnek sem előnyös, ellenben veszélyezteti a regionális stabilitást és akadályozza a regionális és gazdasági fejlődést; megismétli, hogy tiszteletben tartja és támogatja Azerbajdzsán és Örményország területi integritását és nemzetközileg elismert határait, valamint az önrendelkezéshez való jogot, az ENSZ Alapokmányának és a Helsinki Záróokmányának megfelelően; felszólítja Örményországot és Azerbajdzsánt, hogy sürgősen ragadjanak meg minden alkalmat a hegyi-karabahi konfliktus békés megoldására; ismételten határozott támogatásáról biztosítja az EBESZ Minszk-csoportját, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tárgyalásokon nem történt jelentős előrehaladás; felhívja valamennyi felet az ENSZ Biztonsági Tanács vonatkozó határozatának végrehajtására, és különösen kéri annak lehetővé tételét, hogy a menekültek és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek épségben és biztonságban visszatérhessenek otthonaikba; óva int a militáns és provokatív retorikától, amely alááshatja a tárgyalási folyamatot;

34. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a térség három országában az álláspontok közelítése érdekében tett erőfeszítéseket a területi követelések és a szeparatizmus által előidézett, megoldatlan posztsovjet konfliktusok akadályozzák; kiemeli, hogy a konfliktussal sújtott övezetek gyakran a szervezett bűnözés, pénzmosás, kábítószer-kereskedelem és fegyvercsempészet biztonságos menedékhelyéül szolgálnak;

35. emlékezteti az érintett hatóságokat arra, hogy a menekülteket és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket nem szabad a konfliktusok eszközeül használni; hatékony fellépést kér az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek életkörülményeinek és szociális helyzetének javítása érdekében, még mielőtt ténylegesen élhetnének a hazatéréshez való emberi jogokkal;

36. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia által a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek helyzetének megoldása érdekében tett erőfeszítésekhez továbbra is nyújtsanak pénzügyi támogatást az épület-felújítások, utépítések, a víz- és villamosenergia-ellátó infrastruktúra létesítésének, a kórházak és iskolák építésének elősegítése révén, hogy ezek a közösségek valóban egységesebbek lehessenek, előmozdítva ugyanakkor azon régiók fejlődését, ahol élnek, nem felejtkezve el a helyi lakosokról, akik gyakran ugyancsak a szegénységi küszöb alatt élnek; hangsúlyozza a hegyi-karabahi konfliktusból származó, számos taposóaknával kapcsolatos probléma kezelésének fontosságát, amely aknák még most is sérüléseket és néha halált okoznak;

37. kéri a térség legjelentősebb szereplőit, hogy lépjenek fel konstruktívan a régió megoldatlan posztsovjet konfliktusainak feloldásában, és tegyenek lépéseket a szomszédos országokkal való kapcsolataik normalizálására; ismételten kéri Törökországot, hogy tegyen komoly és erőteljes erőfeszítéseket valamennyi szomszédjával fennálló vitáinak megoldására, az ENSZ alapokmányával, az ENSZ Biztonsági Tanács vonatkozó határozataival és más mérvadó nemzetközi egyezményekkel összhangban, és nyisson ösztönös és nyílt vitát a múlt eseményeiről; ismételten kéri a török és az örmény kormányt, hogy kezdje meg a békeltetés folyamatát mind a jelen, mind a múlt tekintetében, illetve kéri a Bizottságot, hogy könnyítse meg ezt a folyamatot, felhasználva eközben az ESZP-ben és a Fekete-tengeri szinergia politikában elért regionális együttműködésből származó előnyöket; kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy foglalkozzon a török-örmény határ megnyitásával, tárgyalva e két ország hatóságaival;

2008. január 17., csütörtök

38. javasolja a Dél-Kaukázus biztonságáról és az együttműködésről szóló 3+3 konferencia létrehozását, amelyen egyrészt a három dél-kaukázusi állam, másrészt az EU, az Egyesült Államok és Oroszország venne részt, ahol megvitatnák a dél-kaukázusi térség biztonságát és a vele való regionális együttműködést, a figyelem elsősorban a térség megoldatlan posztsovjét konfliktusainak megoldásához megfelelő körülmények kialakítására irányulna;

Energetikai és közlekedési együttműködés

39. nagy jelentőséget tulajdonít a Baku-Tbiliszi-Erzurum gázvezeték megnyitásának, valamint a Baku-Tbiliszi-Ceyhan kőolajvezetéknek, és hangsúlyozza a kaszpi-tengeri térséget átszelő energiafolyosó projektjének jelentőségét, amely hozzájárulna a térség gazdasági és kereskedelmi fejlődéséhez, valamint fokozná az energiaellátás és az Azerbajdzsánból és a Kaszpi-medencéből az Unió piacára szállító tranzitrendszerek biztonságát és védelmét; ugyanakkor nyomatékosan felkéri az érintett országokat és a Bizottságot, hogy vonják be Örményországot a Baku-Tbiliszi-Erzurum gázvezeték és a kaszpi-tengeri térséget átszelő energia folyosó projektjeibe, az ENP által szorgalmazott regionális együttműködés célkitűzéseivel összhangban;

40. hangsúlyozza az EU és Azerbajdzsán közötti energetikai partnerség erősítésének fontosságát, ahogy az a fent említett 2006. november 7-én aláírt egyetértési megállapodásban szerepel, és örömdetesnek tartja, hogy az azerbajdzsáni és a grúz kormány kész arra, hogy továbbra is aktív szerepet játsszon a térségben a piaci alapú energiaellátás és a szállítás diverzifikációjának előmozdítása terén, ilyen módon jelentősen hozzájárulva az európai energiabiztonsághoz;

41. üdvözli a Loyola de Palacio elnökletével összeült magas szintű munkacsoport „Hálózat a békéért és a fejlesztésért” című jelentését és a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „A fő transzeurópai közlekedési tengelyek kiterjesztése a szomszédos országokra” című, (COM(2007)0032) közleményét; megismétli, hogy támogatja az új infrastruktúra és a megvalósítható közlekedési folyosók – mint például a kaszpi-tengeri térséget/a fekete-tengeri térséget átszelő energiafolyosó és a Nabucco-gázvezeték, valamint a fekete-tengeri és a kaszpi-tengeri térséget összekötő INOGATE (Interstate Oil and Gas Transport to Europe) és TRACECA (Transport Corridor Europe-Caucasus-Asia) projektek – létrehozását, ami a szállítók és az útvonalak diverzifikációját eredményezi;

42. megállapítja egy új valóság kialakulását, amelyben az éghajlatváltozás és az ellátás biztonsága kiemelkedő fontosságú tényezők; elismeri, hogy az ellátás sokféleségének kialakítása alapvető fontosságú és csak a szomszédos államokkal – különösen a dél-kaukázusi és a közép-ázsiai térség országaival – való fokozott együttműködés révén érhető el, és bátorítja a regionális és interregionális fejlesztést; úgy véli, hogy az energiadiverzifikációval kapcsolatos projektek megvalósításának a megerősített ESZP prioritásai között kell szerepelnie, és az Energia Charta Egyezmény elvei alapján fokozott támogatást kér a befektetői környezet és a keretszabályozás javításához az energiatermelő- és tranzitországok energiaágazatában;

43. megjegyzi, hogy Azerbajdzsán gáz- és olajtartaléka a számítások szerint még tizenöt–húsz évig kitermelhető; megállapítja, hogy a legújabb becslések szerint a kaszpi-tengeri olajmezők körülbelül 14 milliárd hordónyi olajat tartalmaznak, a gázkészlet pedig hozzávetőleg 850–1370 milliárd m³-t tesz ki; elismeri, hogy erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy az ország elkerülje a „nyersanyag-átok” csapdáját; ezért hangsúlyozza a fenntartható alternatívák jelentőségét mind politikai, mind gazdasági szempontból; felhívja Azerbajdzsán kormányát, hogy tegye meg a megfelelő lépéseket a szükséges jogalkotási és operatív keret létrehozásának irányába a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság területén rendelkezésre álló uniós támogatások lehető legjobb kihasználása érdekében;

44. érdeklődéssel fogadja a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy készüljön megvalósíthatósági tanulmány egy lehetséges „Szomszédos energetikai megállapodásról”, és e célból ösztönzi az ESZP partnerországait, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi jog szabályait és a világgpiaci kötelezettségvállalásokat;

45. támogatja az örmény kormány erőfeszítéseit a medzamori atomerőmű elavult egységének az EU kérésének megfelelő mihamarabbi bezárására, illetve az energiaigény járható alternatív megoldásainak felkutatására, aggodalmát fejezi ki azonban a kormány arra vonatkozó döntésével kapcsolatban, hogy a szeizmikus zónában található ugyanazon erőműben egy új egységet építsenek, és ösztönzi az örmény hatóságokat, hogy találjanak alternatív megoldásokat az energiaellátásra;

2008. január 17., csütörtök

46. ajánlja, hogy az energetikai együttműködés az országok saját energiaszükségletét és előnyeit is vegye figyelembe, különösen az energiához való hozzájutás tekintetében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ESZPE keretében a hivatalos fejlesztési segély által finanszírozott energiaprojektek gyakoroljanak közvetlen hatást a szegénység csökkentésére és a helyi lakosság érdekét szolgálják; felhívja a Bizottságot, hogy fokozottan támogassa a három országnak az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseit, valamint hogy találjon konkrét megoldásokat a nem kielégítő energiatermelési és fogyasztási szerkezet vonatkozásában, többek között technológiaátadás segítségével;

47. tudomásul veszi az olyan interregionális kezdeményezéseket, mint például a Baku–Tbiliszi–Kars közötti vasúti közlekedési projekt; úgy véli, hogy ez a kezdeményezés megnyitja az utat a világ e térségének az európai- és világgazdaságba történő jobb gazdasági és politikai integrációja előtt, valamint hogy ez hozzá fog járulni a térség gazdasági és kereskedelmi fejlődéséhez; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a terv elkerüli az Örményországban meglévő és teljesen működőképes vasútvonalat; arra ösztönzi a dél-kaukázusi köztársaságokat és Törökországot, hogy valóban a regionális gazdasági integrációval kapcsolatos politikákat folytassanak, és tartózkodjanak minden olyan megfontolatlan és politikai indíttatású regionális energia- és közlekedési projekttől, amely sérti az ESZP tartós fejlődéssel kapcsolatos elveit;

Egyéb megjegyzések

48. újra kéri, hogy az EU dél-kaukázusi különleges képviselőjének rendszeres jelentéseit, ideértve a küldetés végeztével benyújtott átfogó zárójelentést bocsássák a Parlament rendelkezésére;

49. üdvözlí a Bizottság 2007. május 10-i, a jereváni delegáció megújításáról és a 2007 végére tervezett bakui delegáció létrehozására vonatkozó határozatát; felkéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a delegációk haladéktalanul kezdjék meg működésüket;

50. úgy véli, hogy az EU dél-kaukázusi különleges képviselőjének látható jelenléte rendkívül fontos az adott országok és állampolgáraik számára az európai uniós hozzáállásról való tájékoztatás javítása érdekében; úgy véli, hogy e tekintetben a civil társadalom aktív részvétele döntő fontosságú;

51. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az adott ország egyéni teljesítménye alapján mérlegelje új, továbbfejlesztett megállapodások létrehozását az érintett országokkal;

52. felhívja az érintett országok parlamentjeit, hogy erősítsék meg parlamenti ellenzékeik képviselőit a parlamenti együttműködési bizottságok küldöttségeiben, és támogatja a regionális parlamenti együttműködések kibővítését, ideértve a Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködési Szervezet Parlamenti Közgyűlését és a Dél-kaukázusi Parlamenti Kezdeményezést;

53. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió és a dél-kaukázusi országok közötti kapcsolat erősítése érdekében fel kell használni a meglévő többoldalú szervezeteket;

54. újílag megerősíti, hogy az európai uniós intézmények tevékenységét össze kell hangolni a többi kétoldalú és többoldalú szereplővel a cselekvési tervek, valamint az Európa Tanács, az EBESZ, a NATO és az ENSZ kertében vállalt kötelezettségek közötti konzisztencia biztosítása érdekében;

55. hangsúlyozza a Dél-Kaukázus térségének jelentőségét az EU számára, valamint annak szükségességét, hogy a Parlament szoros figyelemmel kövesse az ESZP cselekvési tervek végrehajtását;

*

* *

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok, illetve Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia kormányainak és parlamentjeinek, továbbá Törökország, az Egyesült Államok és az Orosz Föderáció kormányainak, valamint az ENSZ főtitkáranak.